

Sacrifici

Fer el sagrat, fer sagrat quelcom.

Sagrat té a veure amb separat, en ésser 'fet sant', i, per tant, suggereix els temes de distinció, diferenciació, reconeixement, alteritat, transcendència.

I respecte. Per això, la mancança d'aquest genera "profanació".

L'estudi etimològic ens mostra orígens indoeuropeus del llatí *'fanum'*: temple, lloc consagrat. El 'profà' és el que està davant del temple, no consagrat.

Si el sacrifici comporta renúncia, aquesta ho deu ser, doncs, de tota rampinya, anorreament o prostitució. Hi ha profanacions per inundacions, invasions i suplantacions.

L'ésser humà "ritualitza" el sacrifici. Els sacrificis rituals no sempre anaven acompanyats del sacrifici interior. No sempre el símbol conformava la realitat. Israel tastà al desert el sacrifici d'expiació on la matèria era la seva pobresa. L'obertura a la transcendència des de la contingència pròpia, la prova personal acceptada, relleva l'holocaust.

I el temple? Quin és el *temenos* per circumval·lar el sacrifici?

On trobem el Grial per contenir l'ex-

periència del sacrifici?

El nostre Jo de fi de segle, d'obertura a un nou mil·lenni, pot plantejar-se de fer sacrifici. Cal que abandoni els "titanismes", les prepotències. No es troba sol enmig del camí. El Jo pot parar l'orella a la remor de la vida que en l'esdevenidor de cada ésser humà s'encarna, i que es pot escoltar, ben endins i ben enfora. El Jo es fa obediènt (*ob-audire*: escoltar). I la psique, en el seu simbòlic moviment de fluir i de transformar-se, alhora impregna i coagula.

Des de la consciència de les limitacions, sofrències i mort, des d'aquesta crisàlide sorgeix la *imago* de la psique pallona.

A la Facultat, Blanquerna, hem acompanyat el dol per la pèrdua d'una estudiant. Una leucèmia se l'endugué.

Una conversa, a la Festa de Graduació, ens mostrà una engruna de la transformació dins de la crisàlide. L'Anna Castillo ens anava dient coses com aquestes:

"Jo, de fet..., de fet..., en realitat, no he de lluitar per viure, la vida també és això, tenir leucèmia.

En tot cas, és ella, la malaltia, la que haurà de lluitar per vèncer. Jo tinc la vida, els pares i la família i els que m'estimen, vosaltres, i els professionals que em cuiden i...

La meua lliçó, mentre així sigui, és aprendre a viure amb "ella", la leucèmia. La vostra lliçó es aprendre a viure amb la impotència que sentiu, perquè m'estimeu, aquest és el vostre tema. Que no sigui només el fet de poder fer alguna cosa el que us doni acceptació del present. Però el vostre patiment em commou i em dóna força. Arribo a pensar que patiu més que jo mateixa. Això em commou i, fins i tot, em dóna serenitat."

-Vaig aprendre d'un professor d'art dramàtic que calia fer d'allò impossible quelcom de possible; d'allò possible calia afrontar el difícil; d'allò difícil, quelcom de fàcil; d'allò fàcil, el bonic... d'allò bonic agrair la fruïció de la vida."

La seva presència física suggeria la contingència que ens l'arrabassaria; tanmateix, el seu somriure, el de sempre, era una ofrena d'identitat oberta a l'esperança, feta donació... sagrada.

I l'*Alma Mater* universitària, també l'Aloma, podia recordar les paraules d'Evast beneït, tot preguntant, el sacrifici del seu fill Blanquerna, i oferint el seu propi sacrifici. Vet aquí les seves paraules "ritualitzant" el sacrifici, com un nou Abraham davant del seu fill Isaac:

"Divina essència qui comprens totes coses: a tu coman mon fill Blanquerna; tu el guarda, pus que ell en tu ha posada sa devoció e sa esperança. Enamora'l en tu a servir, e demostra ta virtut a sa intel·ligència, per ço que pus fortment a son voler sies amable.

Tu, qui est eternal, prin mon fill Blanquerna en perseverar tos jorns de sa vida e en cogitar ta benaurança... No hages en oblit lo plaer que jo he en mon coratge con mon fill Blanquerna va tu servir, e mon cors ha passió de la sua absència..."

El temple del sagrat no és profanat quan l'homo patiens coneix la primacia de la joia del do per sobre la seguretat de la possessió. La màgia, el fet de "forçar" la divinitat o els perpetuats poders fàctics per obtenir favors són, ben cert, el contrari de fer el sagrat.

El coratge ("*a coeurs vaillants rien n'est impossible*"), llegim a les parets de la casa de l'alquimista de Bourges) i la passió acompanyen el plaer d'Evast en donar suport patern i acompanyar la recerca de sentit, servei i virtut, a Blanquerna.

El sacrifici demana alhora devoció i esperança.

Pere Segura